

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

30. aprill 2019*

Tühistamishagi – Ühine kalanduspoliitika – Varude kaitse – Rahvusvaheline Atlandi tuunikala kaitse konventsioon – Lubatud kogupüük (TAC) Vahemere mõõkkalale – Määrus (EL) 2017/1398 – 2017. aastaks kalapüügivõimaluste kehtestamine – Liidu ainupädevus – Aruandeperioodi kindlaksmääramine – Algandmete usaldusväärsus – Kohtuliku kontrolli ulatus – ELL artikkel 17 – Liidu huvide kaitsmine rahvusvahelistes organites – Suhtelise stabiilsuse põhimõte – Kohaldamise tingimused – Tagasiulatuva jõu puudumise, õiguskindluse, õiguspärase ootuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtted

Kohtuasjas C-611/17,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel 23. oktoobril 2017 esitatud tühistamishagi,

Itaalia Vabariik, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* P. Gentili,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: F. Naert ja E. Moro,

kostja,

keda toetavad:

Hispaania Kuningriik, esindajad: V. Ester Casas, hiljem M. J. García-Valdecasas Dorrego,

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Moro ja A. Stobiecka-Kuik,

menetlusse astujad,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: kohtu president K. Lenaerts, kohtu asepresident R. Silva de Lapuerta, kodade presidendid J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, E. Regan, C. Toader (ettekandja) ja C. Lycourgos, kohtunikud E. Juhász, M. Ilešić, J. Malenovský, E. Levits, L. Bay Larsen, P. G. Xuereb, N. Piçarra ja L. S. Rossi,

kohtujurist: G. Hogan,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtuistungita ja kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Itaalia Vabariik palub oma hagi tühistada nõukogu 25. juuli 2017. aasta määrus (EL) 2017/1398, millega muudetakse määrust (EL) 2017/127 seoses teatavate kalapüügivõimalustega (ELT 2017, L 199, lk 2; ja parandus ELT 2017, L 238, lk 55; edaspidi „vaidlustatud määrus“).

Õiguslik raamistik

ICCATi konventsioon

- 2 Nõukogu 9. juuni 1986. aasta otsusega 86/238/EMÜ (EÜT 1986, L 162, lk 33) ühines Euroopa Liit rahvusvahelise Atlandi tuunikala kaitse konventsiooniga, mida muudeti Pariisis 10. juulil 1984 alla kirjutatud konventsiooni osalisriikide täievoliliste esindajate konverentsi lõppaktile lisatud protokolliga (edaspidi „ICCATi konventsioon“).

ÜKP määrus

- 3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määrusi (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT 2013, L 354, lk 22; edaspidi „ÜKP määrus“, põhjendustes 35–37 on märgitud:

„(35) Pidades silmas kalapüügitööstuse ebakindlat majanduslikku seisundit ning teatavate rannikuäärsete kogukondade sõltuvust kalapüügist, on vaja tagada püügitegevuse suhteline stabiilsus kalapüügivõimaluste eraldamise läbi liikmesriikidele, kusjuures aluseks võetakse iga liikmesriigi prognoositav osa varudest.

(36) Sellise püügitegevuse suhtelise stabiilsuse puhul tuleks varude bioloogilise seisundi ajutisust arvestades kaitsta ja täielikult arvesse võtta nende piirkondade erivajadusi, kus kohalik kogukond sõltub suuresti kalapüügist ja sellega seotud tegevusest, nagu on otsustatud nõukogu 3. novembri 1976. aasta resolutsioonis[, milles käsitletakse alates 1. jaanuarist 1977 ühenduses moodustatava 200 meremiili laiuse kalastusvööndi teatavaid välisaspekte (EÜT 1981, C 105, lk 1)], ja eelkõige selle VII lisas.

(37) Seetõttu tuleks suhtelist stabiilsust mõista kõnealuses tähenduses.“

- 4 ÜKP määruse artikli 2 „Eesmärgid“ lõiked 1 ja 2 sätestavad:

„1. Ühine kalanduspoliitika tagab selle, et püügitegevus ja vesiviljelus on keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning neid majandatakse sellisel viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarude kättesaadavuse toetamise eesmärkidega.

2. Ühises kalanduspoliitikas kohaldatakse kalapüügi majandamise suhtes ettevaatusprintsipiil põhinevat lähenemisviisi ning ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada, et mere bioloogiliste elusressursside kasutamise kaudu taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemetel, mis ületavad maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikke tasemeid.“

- 5 Määruse artikli 16 „Kalapüügivõimalused“ lõige 1 sätestab:

„Kalapüügivõimalused eraldatakse liikmesriikidele selliselt, et iga kalavaru või kalapüügi puhul oleks tagatud kõikide liikmesriikide püügitegevuse suhteline stabiilsus. Uute kalapüügivõimaluste eraldamisel võetakse arvesse kõikide liikmesriikide huvisid.“

Määrus nr 2371/2002

- 6 ÜKP määruse artikli 48 kohaselt tunnistatakse sellega kehtetuks nõukogu 20. detsembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta (EÜT 2002, L 358, lk 59; ELT eriväljaanne 04/05, lk 460). Viimati nimetatud määruse artikkel 20 „Kalapüügivõimaluste jaotamine“ nägi ette:

„1. Nõukogu otsustab komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega püügipiirangute ja/või püügikoormuse piirangute ning kalapüügivõimaluste jaotamise üle liikmesriikide vahel ning kõnealuste piirangutega seotud tingimuste üle. Püügivõimalused jaotatakse liikmesriikide vahel nii, et kõikidele liikmesriikidele oleks tagatud kõikide varude ja kalastustegevuse suhteline stabiilsus.

2. Kui ühendus määrab kindlaks uued kalapüügivõimalused, otsustab nõukogu iga liikmesriigi huvisid arvesse võttes nende võimaluste jaotamise üle.

[...]“.

Määrus 2017/127

- 7 Nõukogu 20. jaanuari 2017. aasta määruse (EL) 2017/127, millega määratakse 2017. aastaks kindlaks teatavate kalavarude ja kalavarurühmade püügi võimalused, mida kohaldatakse liidu vetes ning liidu kalalaevade suhtes teatavates vetes väljaspool liitu (ELT 2017, L 24, lk 1), ID lisa „ICCATi konventsiooni ala“ täpsustas – enne seda, kui seda vaidlustatud otsusega muudeti – Vahemere mõõkkala püügi osas, et „[Rahvusvahelise Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjoni] raames vastu võetud Vahemere mõõkkala [...] lubatud kogupüüke [TAC] ei eraldata ICCATi [konventsiooniosalistele, konventsiooni raames koostööd tegevatele kolmandatele riikidele, kalastus- ja muudele organisatsioonidele] ning nende liidu osa ei ole seega kindlaks määratud“. See lisa täpsustas veel, et seda liiki puudutav lubatud kogupüük, mille oli kindlaks määranud ICCAT, oli 10 500 tonni aastas.

Vaidlustatud määrus

- 8 Vaidlustatud määruse põhjendused 9–12 on sõnastatud järgmiselt:

„(9) 2016. aastal peetud aastakoosolekul võttis [ICCAT] vastu soovitus 16–05 (edaspidi „soovitus 16–05“), milles määras Vahemere[...] mõõkkala (*Xiphias gladius*) lubatud kogupüügiks 10 500 tonni; samuti moodustati Vahemere[...] mõõkkala lubatud kogupüügi õiglase ja võrdse jaotamise kava koostamiseks töörühm, et määrata kindlaks konventsiooniosaliste 2017. aasta kvoodid ja luua lubatud kogupüügi haldamise mehhanism.

- (10) Liit kinnitas ICCATi sekretariaadile adresseeritud 23. detsembri 2016. aasta kirjas, et ta hakkab soovitus 16–05 rakendama alates 1. jaanuarist 2017. Eelkõige kinnitas liit, et ta rakendab alates 2017. aastast soovitus 16–05 punktis 11 osutatud Vahemere[...] mõõkkalaga seotud keeluaega ajavahemikul 1. jaanuarist kuni 31. märtsini. Seetõttu on asjakohane kehtestada selline keeluaeg tingimusena, mis on olemuslikult seotud Vahemere[...] mõõkkala püügi võimaluste kehtestamise ja jaotamisega.
- (11) Soovitus 16–05 alusel moodustatud töörihm kohtus 20.–22. veebruaril 2017 ja tegi jaotamispõhimõtete ettepaneku ning kompromissettepaneku 2017. aasta kvoodi kasutuselevõtu haldamiseks. Nimetatud kompromissi raames määrati liidu osaks 70,756% ICCATi lubatud kogupüügist, mis on 2017. aastal 7410,48 tonni. Seetõttu on asjakohane rakendada liidu õiguses liidu osa ja määrata kindlaks liikmesriikide kvoodid. Jaotus peaks tuginema varasematele püügikogustele aruandeperioodil 2012–2015.
- (12) Määruses [2017/127] sätestatud püügi piirnorme kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2017. Käesoleva muutmismääruse sätteid, mis käsitlevad püügi piirnorme, peaksid seetõttu samuti kohalduma alates kõnealusest kuupäevast. Selline tagasiulatu kohaldamine ei mõjuta õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtteid, kuna asjaomased püügivõimalused ei ole veel ammendatud.“
- 9 Nimetatud määruse artikli 1 punkti 2 kohaselt muudeti määruse 2017/127 ID lisa nii, et tabel, mis käsitleb Vahemere mõõkkala püügivõimalusi, asendati tabeliga, mis näeb muu hulgas ette, et selle liigi lubatud kogupüük oli liidul 2017. aasta kohta 7410,48 tonni ja kvoot Itaaliale oli 3736,26 tonni.

Vaidluse taust

- 10 Kuni 2016. aasta lõpuni nägid kehtivad ICCATi soovitus 16–05 Vahemere mõõkkala osas ette vaid tehnilised kaitsemeetmed, ilma lubatud kogupüüki kunagi kehtestamata.
- 11 ICCATi 2016. aastal peetud aastakoosolekul otsustasid ICCATi konventsiooniosalised, konventsiooni raames koostööd tegevad kolmandad riigid, kalastus- ja muud organisatsioonid (edaspidi „konventsiooniosalised ja koostöö tegijad“), võttes arvesse ICCATi ühe organi, alalise uuringute ja statistikakomitee viimaseid teaduslikke hinnanguid, võtta soovitus 16–05 vastu uue Vahemere mõõkkala varude majandamise ja kaitse mitmeaastase kava, kehtestades alates 2017. aastast lubatud kogupüügiks 10 500 tonni, mis oli arvutatud varasemate, 2010.–2015. aastat puudutavate püügikoguste alusel.
- 12 20. veebruaril 2017 avati Madridis (Hispaania) rahvusvahelised läbirääkimised, kus liitu esindas komisjoni merendus- ja kalandusajade peadirektoraat. Läbirääkimiste lõpus võeti vastu otsus näha ette lubatud kogupüügi jaotamise kava, võttes arvutamise aluseks Vahemere mõõkkala keskmise püügi aastatel 2010–2014. Läbirääkimiste tulemusel sai liit 2017. aastaks kvoodi 70,756% lubatud kogupüügist 10 500 tonni.
- 13 18. aprillil 2017 lõpetati elektrooniline kirjalik menetlus, milles konventsiooniosalised ja koostöö tegijad kiitsid lubatud kogupüügi jaotuse heaks ning liidule eraldati ametlikult 2017. aastaks Vahemere mõõkkala kvoot 7410,48 tonni.
- 14 Komisjon teatas 18. juulil 2017 huvitatud liikmesriikidele, et hääletus on menetluslike vastuväidete tõttu tühistatud ja seetõttu korraldatakse uus hääletus.
- 15 Nõukogu võttis 25. juulil 2017 vastu vaidlustatud määruse.

- 16 Samal päeval tegi ICCATi sekretariaat konventsiooniosalistele ja koostöö tegijatele ringkirjaga ametlikult teatavaks, et algne hääletus ei olnud kehtiv ning et uueks hääletuseks määratakse uus, hilisem kuupäev. 7. augusti 2017. aasta ringkirjaga määrati selleks kuupäevaks esialgu 2. september ja seejärel lükati see nõutava kvoorumiga saavutamata jäämise tõttu edasi 2. oktoobrile.
- 17 Lõpuks teatas ICCATi sekretariaat konventsiooniosalistele ja koostöö tegijatele 9. oktoobril 2017 uue ringkirjaga, et kvoorum on saavutatud ning Madridi rahvusvahelistel läbirääkimistel lubatud kogupüükide jaotamise suhtes saavutatud kokkulepe on lõplikult heaks kiidetud.

Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus

- 18 Itaalia Vabariik palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud määrus ning täpsemalt selle määruse põhjendused 9–12 ja artikli 1 punkti 2 osas, milles nendega muudetakse määruse 2017/127 ID lisa, ning vaidlustatud määruse punkt 3 ja
 - mõista kohtukulud välja nõukogult.
- 19 Nõukogu palub Euroopa Kohtul:
- esimese võimalusena jätta hagi rahuldamata;
 - teise võimalusena, kui vaidlustatud määrus Vahemere mõõkkala puudutavas osas tühistatakse, anda korraldus säilitada nende sätete toime, ja
 - mõista kohtukulud välja Itaalia Vabariigilt.
- 20 Hispaania Kuningriigile ja komisjonile anti vastavalt 26. jaanuari 2018. aasta ja 26. veebruari 2018. aasta otsustega luba astuda nõukogu nõuete toetuseks menetlusse.
- 21 Itaalia Vabariik palus oma 20. augusti 2018. aasta taotlusega Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 16 lõike 3 alusel, et käesolev kohtuasi antaks lahendada suurkojale.

Hagi

Esimene väide, et on rikutud otsuse 86/238 artiklit 1

Poolte argumendid

- 22 Itaalia Vabariigi sõnul on vaidlustatud määrus ebaseaduslik, kuna nõukogu leidis, et ta oli kohustatud selle määruse vastu võtma, sest ta oli seotud ICCATi raames vastu võetud otsusega, millega Vahemere mõõkkala lubatud kogupüük konventsiooniosalistele ja koostöö tegijate vahel ära jagati. Kuid seda kohustust vaidlustatud määruse vastuvõtmise ajal ei olnud, sest 2017. aasta aprillis toimunud hääletuse, millega see jaotus heaks kiideti, tühistas ICCAT sama aasta juulis ning komisjon oli sellest asjaolust teadlik, kuna ta teavitas liikmesriike sellest 18. juuli 2017. aasta teatega. Sellest järeldub, et oma 3. juuli 2017. aasta ettepanekus võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust 2017/127 teatavate kalapüügi võimaluste osas (COM(2017) 356 final, edaspidi „määruse ettepanek“), viitas komisjon olematu rahvusvahelisele kohustusele, mis seega ei saanud olla nõukogule siduv.

- 23 Võttes vaidlustatud määruse vastu sellel ekslikul alusel, eiras nõukogu otsust 86/238 ja rahvusvahelisi akte, millele see viitab. Nõuetekohaselt heaks kiidetud ICCATi otsuse puudumisel ei olnud liidul mingit kohustust ikka veel heakskiitmise staadiumis olevaid ettepanekuid üle võtta. Itaalia Vabariik lisab, et selle määruse põhjendus 11 viitab mitte ICCATi poolt nõuetekohaselt heaks kiidetud jaotusele, vaid kõigest jaotusettepanekule, mis lepiti kokku 20.–22. veebruarini 2017 toimunud töögrupi koosolekul.
- 24 Nõukogu väidab, et Vahemere mõõkkala puudutav konventsiooniosaliste ja koostöö tegijate vahel lubatud kogupüükide jaotamise kokkulepe oli ICCATi raames sõlmitud. Kuigi kokkuleppe vormiline heakskiitmine toimus alles 2017. aasta oktoobris, ei viita miski sellele, et see tähtaeg oleks mõjutanud ICCATi lõplikku otsust, milles kajastus sama jaotus. Kui nõukogu oleks oodanud vormilist kokkulepet ICCATi raames, et määrata kindlaks vaidlustatud määrusega kehtestatud kalapüügivõimalused, oleks kõik liidu kalurid olnud ebakindlas olukorras, mis oleks võinud kesta kuni 2017. aasta lõpuni. Seega oli institutsioonil õigus lähtuda sellest jaotusest juba enne selle ICCATi raames vormiliselt vastuvõtmist ja enne kui ICCATi otsus muutus liidule siduvaks.
- 25 Nimetatud institutsioon lisab – ning selles punktis toetab teda oma menetlusse astuja seisukohas Hispaania Kuningriik –, et liit oleks rikkunud talle ICCATi konventsiooniga pandud kohustusi ja otsust 86/238, kui ta oleks kehtestanud sellised kalapüügivõimalused, mis ületavad liidule ICCATi poolt antuid, mida aga ei juhtunud.

Euroopa Kohtu hinnang

- 26 Sissejuhatuseks tuleb märkida, et ELTL artikli 3 lõike 1 punkti d kohaselt on liidul ainupädevus „mere bioloogiliste ressursside kaitsel ühise kalanduspoliitika raames“.
- 27 Oluline on lisada, et liidu seadusandjal on kalanduse valdkonnas ulatuslik kaalutusõigus, mis vastab talle ELTL artiklitega 40–43 antud poliitilistele kohustustele. Seetõttu peab liidu kohtu kontroll piirduma selle kontrollimisega, ega kõnealuse meetme puhul ei esine ilmselget viga ega võimu kuritarvitamist ning ega seadusandja ei ole ilmselgelt oma kaalutusõiguse piire ületanud. Nimelt võib sellises valdkonnas võetud meetme õiguspärasust mõjutada vaid selle meetme ilmselge ebasobivus võrreldes selle seadusandja püstitatud eesmärgiga (vt selle kohta 17. märtsi 2011. aasta kohtuotsus AJD Tuna C-221/09, EU:C:2011:153, punktid 80 ja 81 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 28 Sellega seoses ei saa väita, et nõukogu uskus, et tal on ICCATi raames vastu võetud õiguslikult siduva otsuse tõttu kohustus vaidlustatud määrus vastu võtta, kuna nimetatud määruse põhjendus 11 ei viidata mitte sellele otsusele, vaid – nagu ka Itaalia Vabariik ise märgib – jaotusettepanekule, mis oli kokku lepitud 20.–22. veebruarini 2017 toimunud töögrupi koosolekul. Sellest põhjendusest ilmneb veel, et nõukogu tahtis ennetada seda, kui ICCAT võtab vormiliselt vastu konventsiooniosaliste ja koostöö tegijate vahel lubatud kogupüükide jaotamise otsuse.
- 29 Arvestades asjaolu, et vaidlustatud määrusega reguleeritud valdkond kuulub liidu ainupädevusse ning et seadusandjal on selles valdkonnas ulatuslik kaalutusõigus, ei olnud mingil juhul vajalik, et nõukogu ootaks enne liikmesriikidele kalapüügikvootide eraldamist seda, et ICCAT võtaks vastu õiguslikult siduva otsuse. Kuna nende kvootide kindlaksmääramine on tema pädevuses, siis võib ta need kehtestada.
- 30 Sellest järeldub, et vaatamata sellele, et on selge, et ICCATi otsust vaidlustatud määruse vastuvõtmise kuupäeval ei olnud, ei ole see asjaolu selline, mis võiks nõukogul takistada võtmast tema ulatusliku kaalutusõiguse valdkonnas meetmeid, mida ta peab ÜKP eesmärkide saavutamiseks vältimatult vajalikuks (vt analoogia alusel 11. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Hispaania vs. nõukogu, C-128/15, EU:C:2017:3, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 31 Igal juhul, nagu nõukogu ja Hispaania Kuningriik õigesti märgivad, oleks nõukogu rikkunud otsusest 86/238 tulenevaid kohustusi vaid siis, kui ta oleks kehtestanud sellised püügivõimalused, mis oleksid ületanud liidule ICCATi poolt eraldatud võimalusi, mida aga käesoleval juhul ei ole juhtunud.
- 32 Järelikult tuleb Itaalia Vabariigi esimene väide lükata põhjendamatusse tõttu tagasi.

Teine ja viies väide, et vaidlustatud määrus on põhistamata

Poolte argumendid

- 33 Nendes väidetes, mida tuleb analüüsida koos, väidab Itaalia Vabariik, et kui asuda seisukohale, et nõukogu võttis vaidlustatud määruse vastu mitte seetõttu, et ta oli selleks kohustatud, vaid oma pädevusest lähtudes, siis on see määrus põhistamata.
- 34 Liikmesriik märgib kõigepealt, et suhtelise stabiilsuse põhimõtet arvesse võttes oleks nõukogu pidanud nõuetekohaselt põhjendama liidu kalurite huvidele sellega põhjustatavat kahju, kui ta nõustus sellega, et ICCATi raames otsustati liidule eraldada 70,756% lubatud kogupüügist, samas kui aastateks 2010–2014 ulatusid tema kaluritele eraldatud Vahemere mõõkkala püügivõimalused vähemalt 75%-ni varasematest püügikogustest. Vaidlustatud määruses ei ole aga selle kohta ühtegi põhjendust: põhjenduses 11 on vaid täpsustatud, et on vaja „rakendada liidu õiguses liidu osa ja määrata kindlaks liikmesriikide kvoodid“.
- 35 Kui 2017. aastaks Vahemere mõõkkala 10 500 tonnise lubatud kogupüügi kindlaksmääramisel tugines ICCAT selle liigi varasematele püügikogustele aastatel 2010–2014, siis nõukogul oleks tulnud vastavalt tema väljendatud tahtele võtta ICCATi otsused liidu õigusesse üle, määrata selle kogupüügi, nimelt 7410,48 tonni, liikmesriikide vaheline jaotus kindlaks iga liikmesriigi varasemate püügikoguste määra alusel samade aastate kohta. Sellest tuleneb, et vaidlustatud määrus on põhistamata, kuna selle põhjenduses 11 on märgitud, et aruandeperioodiks on aastad 2012–2015.
- 36 Lõpuks ei ole vaidlustatud määruses selgitatud, miks liidu seadusandja pidas „usaldusväärseks“ vaid seda aruandeperioodi, samas kui ICCATi raames toimunud aruteludel oli komisjonil nõusolekul valitud selleks aastad 2010–2014.
- 37 Nõukogu leiab, et Itaalia Vabariigi poolt tema teise ja viienda väite toetuseks esitatud argumendid ei too esile vaidlustatud määruse põhistamata jätmist, vaid nendega osaliselt lihtsalt kritiseeritakse määruse sisu. Selles osas tuleb need argumendid tunnistada edutuks. Igal juhul ilmneb hagiavaldusest ja selle lisadest selgelt, et Itaalia Vabariik oli täielikult teadlik kõigist nendest aruteludest, mille tulemusel liidule eraldati 2017. aastaks Vahemere mõõkkala 10 500 tonnise lubatud kogupüügist 7410,48 tonnile vastav kogus ja jaotati seejärel see kogus liikmesriikide vahel, ning talle olid teada ka selle eraldamise ja edasise jaotamise põhjendused.
- 38 Hispaania Kuningriik täpsustab, et Itaalia Vabariik võib küll – põhjusel, et sellega kaasneb liidule eraldatud kalapüügivõimaluste vähenemine üldiselt ja kahju eelkõige Itaalia Vabariigile – liidule eraldatud lubatud kogupüügiga mitte nõustuda. Samas ei ole nimetatud liikmesriigil alust väita, et see ICCATi otsus on põhistamata, kuna vaidlustatud otsuse põhjendustes on selle otsuse vastuvõtmise eeldused esitatud.

Euroopa Kohtu hinnang

- 39 Itaalia Vabariik väidab oma teise ja viienda väitega, et vaidlustatud otsus on põhistamata, mis väljendub ühelt poolt selles, et nõukogu ei ole välja toonud põhjuseid, miks ta nõustus sellega, et liidu kalapüügivõimalusi vähendati Vahemere mõõkkala puhul 10 500 tonnise lubatud kogupüügit

7410,48 tonnile, samas kui ICCAT oli selle lubatud kogupüügi kindlaks määranud ajavahemiku 2010–2014 alusel ning liidule eraldatavad Vahemere mõõkkala püügikogused sellel ajavahemikul olid suuremad, ning teiselt poolt selles, et nimetatud määruses ei ole konkreetselt välja toodud, miks liidule eraldatud 7410,48 tonni määrati kindlaks ajavahemiku 2012–2015 püügikoguste põhjal, tekitades Itaalia Vabariigile sellega märkimisväärse kahju.

- 40 Esiteks tuleneb Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast, et ELTL artikli 296 teises lõigus nõutav põhjendus peab vastama asjaomase akti olemusele ning sellest peab selgelt ja ühemõtteliselt ilmnema akti andnud institutsiooni arutluskäik, nii et huvitatud isikutel oleks võimalik teada saada võetud meetme põhjuseid ja pädeval kohtul teostada kontrolli. Ei ole nõutud, et põhjenduses oleks toodud kõik asjasse puutuvad faktilised ja õiguslikud asjaolud, kuna kontrollides akti põhjenduse vastavust ELTL artikli 296 teise lõigu nõuetele tuleb lisaks akti sõnastusele arvestada akti konteksti ja kõiki asjasse puutuvaid õigusnorme (17. märtsi 2011. aasta kohtuotsus *AJD Tuna*, C-221/09, EU:C:2011:153, punkt 58 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 41 Nii on see eelkõige juhtudel, kui liikmesriigid on vaidlustatud õigusakti ettevalmistamisega lähedalt seotud ja seega kursis akti vastuvõtmise aluseks olevate põhjustega (25. oktoobri 2001. aasta kohtuotsus *Itaalia vs. nõukogu*, C-120/99, EU:C:2001:567, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 42 Järelikult sõltub põhjendamiskohustuse ulatus asjaomase õigusakti laadist ning üldkohaldatava akti puhul piisab, kui põhjendustes on osutatud ühelt poolt üldisele olukorrale, mis tingis akti vastuvõtmise, ja teiselt poolt üldistele eesmärkidele, mille saavutamiseks see on mõeldud. Sellega seoses leidis Euroopa Kohus muu hulgas, et kui vaidlustatud aktist ilmneb institutsiooni taotletav peamine eesmärk, oleks liigne nõuda, et erinevaid tehnilisi valikuid konkreetselt põhjendatakse (22. novembri 2018. aasta kohtuotsus *Swedish Match*, C-151/17, EU:C:2018:938, punkt 79 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 43 Käesolevas asjas tuleb ühelt poolt rõhutada, et vaidlustatud määruse põhjendustes 9–11 on kirjeldatud konteksti, milles otsustati liidule eraldatav lubatud kogupüük ja selle jaotus liikmesriikide vahel, viidates sõnaselgelt ICCATi töögrupi materjalidele Vahemere mõõkkala lubatud kogupüügi õiglase ja võrdse jaotamise kava kehtestamisel ning liidu võetud kohustusele seda ICCATi raames saavutatud 2017. aasta jaotust puudutavat kompromissi rakendada.
- 44 Teiselt poolt, nagu Itaalia Vabariigi menetlusedokumentidest selgub, oli ta Vahemere mõõkkala 7410,48 tonnise lubatud kogupüügi kindlaksmääramise ja jaotamise otsustusprotsessiga otseselt seotud nii ICCATi raames kui ka selle koguse liikmesriikide vahelisel jaotamisel liidu siseselt. Selle protsessi erinevates etappides – eelkõige 2017. aasta veebruarist aprillini – oli Itaalia delegatsioonil lisaks ka võimalus väljendada oma muret seoses kavandatava jaotuspõhimõtte valikuga.
- 45 Mis puutub ICCATi raames toimunud aruteludesse, siis nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 12 sai märgitud, selgub Madridis (Hispaania) 2017. aastal Vahemere mõõkkala püüki puudutavate läbirääkimiste tulemusel töögrupis kokku lepitud lubatud kogupüügi jaotamise kavast, et Itaalia Vabariigile ei olnud teadmata, et teiste konventsiooniosaliste ja koostöö tegijatega peetud läbirääkimistel kokku lepitud kogus oli väga lähedane kogusele, mis vastas liidu kalurite varasematele Vahemere mõõkkala püügikogustele, ning et selle koguse mõningane varieerumine võrreldes varasema statistikaga oli põhjendatud muude ICCATi poolt arvesse võetud kriteeriumidega, sealhulgas eelkõige seoses pingutustega, mida konventsiooniosalised ja koostöö tegijad olid kalanduse haldamiseks teinud, kohaldades teatavatel juhtudel ka rangemaid eeskirju, kui nägi ette ICCAT, ning seoses sotsiaalmajanduslike kaalutlustega.
- 46 Mis puutub liidule eraldatud lubatud kogupüügi jaotamisse liikmesriikide vahel, siis Itaalia Vabariigile olid teada nii selle põhjendused kui ka meetod. Konkreetselt selle kohta, et aastad 2010 ja 2011 jäeti aruandeperioodi alt välja, selgub hagiavaldusest enesest, et Itaalia Vabariik oli teadlik seda perioodi

puudutavate arvude vaidlustamisega seonduvast arutelust, mille kohaselt ei saanud neid arve ebaühtlase püügi tõttu pidada usaldusväärseks, ning et ta oli väljendanud sellekohast vastuseisu komisjonile 2017. aasta aprillis saadetud kirjas.

- 47 Neil asjaoludel ei saa Itaalia Vabariik väita, et ta ei olnud teadlik otsustusprotsessi ja järelikult ka vaidlustatud määruse vastuvõtmise põhjustest.
- 48 Teiseks, kuna Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt kujutab ELTL artikli 296 teises lõigus sätestatud põhjendamiskohustus endast olulist vorminõuet, mida tuleb eristada põhistuse põhjendatusest, mis on vaidlusaluse akti sisulise õiguspärasuse küsimus (17. märtsi 2011. aasta kohtuotsus *AJD Tuna*, C-221/09, EU:C:2011:153, punkt 60 ja seal viidatud kohtupraktika), ning mõnede Itaalia Vabariigi poolt teise ja viienda väite toetuseks esitatud argumentidega ei soovita seada kahtluse alla mitte vaidlustatud määruse põhistust, vaid aruandeperioodi valiku põhjendatust, siis analüüsitakse neid kuuenda väite raames.
- 49 Sellest järeldub, et teise ja viienda väitega ei saa nõustuda.

Kuues väide, et on rikutud proportsionaalsuse põhimõtet ja hinnatud faktilisi asjaolusid vääralt

Poolte argumendid

- 50 Itaalia Vabariik väidab, et juhul, kui vaidlustatud määruse põhjenduses 11 kirjeldatud liidu seadusandja valikut – võtta asjaomaste liikmesriikide vahel Vahemere mõõkkala püügivõimaluste kindlaksmääramisel aluseks aastatest 2012–2015 koosnev aruandeperiood – põhjendada asjaoluga, et neil aastatel toimunud selle kalaliigi püüki puudutavad andmed on Itaalia osas tunnistatud kehtetuks, siis esiteks on selle otsuse puhul ilmselgelt rikutud proportsionaalsuse põhimõtet. Kuigi on selge, et on õiguspärane jaotada kvoodid liikmesriikide vahel varasemate usaldusväärsete püügikoguste alusel, mis piirduvad „seadusliku“ püügiga, on ebaseaduslik jätta aruandeperioodist täielikult välja kaks aastat, samas kui välja tuleks jätta kogu sel perioodil aset leidnud ebaseaduslik püük. Teiseks on ekslik juba eeldus, et aastaid 2010 ja 2011 puudutavad andmed olid kallutatud selle tõttu, et need sisaldasid nii seaduslikku kui ka ebaseaduslikku püüki, kuna need andmed olid kinnitatud nii komisjoni kui ka ICCATi poolt.
- 51 Nõukogu väidab, et kui puudub kohustus võtta arvesse konkreetset ajavahemikku ja aastate 2010–2011 väljajätmine on kohaldatav kõigi asjaomaste liikmesriikide puhul, siis nende aastate puhul proportsionaalsuse küsimust ei tõusetu. Raske on kindlaks teha, milline osa Vahemere mõõkkala püügist oli nendel aastatel seaduslik ja milline ebaseaduslik. Kui oletada, et püügi puhul valitses teatav stabiilsus, siis ei peaks seaduslik osa püügist nendel aastatel oluliselt erinev seaduslikust püügist järgnevatel aastatel. Kuna järgnevad aastad on arvesse võetud, ei peaks tulemus olema oluliselt erinev. Seega ei ole proportsionaalsuse põhimõtet rikutud.
- 52 See institutsioon lisab, et Euroopa Kohus leidis 29. oktoobri 2009. aasta otsuses komisjon vs. Itaalia (C-249/08, ei avaldata, EU:C:2009:672), et Itaalia Vabariik on rikkunud liidu õigusest tulenevaid kohustusi eelkõige sellega, et ta ei teostanud kalapüügitegevuse üle nõuetekohast järelevalvet, eriti mis puudutab triivvõrkude pardal hoidmist ja kasutamist reguleerivate õigusnormide järgimist, ega ole piisaval määral taganud sobivate meetmete võtmist isikute suhtes, kes on rikkunud triivvõrkude pardal hoidmist ja kasutamist käsitlevaid liidu õigusnorme. Vaatamata sellele kohtuotsusele on konkreetsed ja üksteist toetavad tõendeid selle kohta, et need rikkumised jätkusid aastatel 2010 ja 2011.
- 53 Hispaania Kuningriik märgib, et asjaolu, et ICCAT võttis liidule Vahemere mõõkkala lubatud kogupüügi osa eraldamisel aruandeperioodina arvesse aastad 2010–2014, ei kohustanud nõukogu tuginema liikmesriikide vahel kvootide jaotamisel samale ajavahemikule. Lisaks jätab Itaalia Vabariik

mainimata, et aastatel 2010 ja 2011 täheldati tema territoriaalvetes Vahemere mõõkkala püügi suurenemist, mis tulenes ebaseaduslike vahendite nagu triivvõrgud kasutamisest, mistõttu algatas komisjon rikkumismenetluse ja hiljem saatis sellele liikmesriigile samal põhjusel neid aastaid puudutava ametliku kirja.

Euroopa Kohtu hinnang

- 54 Itaalia Vabariik heidab oma kuuendas väites nõukogule ette proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist ja faktiliste asjaolude valesti hindamist, mis seisnevad selles, et nõukogu võttis liidule 2017. aastaks eraldatud Vahemere mõõkkala lubatud kogupüügi liikmesriikide vahel jaotamisel arvesse selle liigi varasema püügikoguse aruandeperioodil 2012–2015, jättes sellest välja aastad 2010 ja 2011.
- 55 Sissejuhatuseks tuleb märkida, et liidu õiguse üldpõhimõtete hulka kuuluv proportsionaalsuse põhimõtte nõuab, et liidu institutsioonide tegevus ei läheks kaugemale sellest, mis on asjaomaste õigusnormidega seatud õiguspärase eesmärkide saavutamiseks sobiv ja vajalik, ning juhul, kui on võimalik valida mitme sobiva meetme vahel, tuleb rakendada kõige vähem piiravat meetet ning tekitatud piirangud peavad olema vastavuses seatud eesmärkidega (11. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Hispaania vs. nõukogu, C-128/15, EU:C:2017:3, punkt 71 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 56 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikas on seoses nimetatud põhimõtte rakendamise tingimuste kohtuliku kontrolliga selgitatud, et võttes arvesse liidu seadusandjale ühise kalanduspoliitika valdkonnas antud ulatuslikku kaalutusõigust, võib selles valdkonnas võetud meetme õiguspärasust riivata vaid meetme ilmselge ebasobivus, võrreldes pädeva institutsiooni püstitatud eesmärgiga. Tegemist ei ole seega mitte küsimusega, kas liidu seadusandja vastu võetud meede oli ainus või parim võimalik, vaid kas see meede oli ilmselgelt ebasobiv (23. märtsi 2006. aasta kohtuotsus Unitymark ja North Sea Fishermen's Organisation, C-535/03, EU:C:2006:193, punktid 57 ja 58 ning seal viidatud kohtupraktika, ja 11. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Hispaania vs. nõukogu, C-128/15, EU:C:2017:3, punkt 72 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 57 Lisaks on Euroopa Kohus juba leidnud, et kui nõukogu määrab kindlaks lubatud kogupüügi ja jagab kalapüügivõimalused liikmesriikide vahel, peab ta andma hinnangu komplekssele majandusolukorrale ja tal on seejuures ulatuslik kaalutusõigus. Sellises olukorras ei hõlma nõukogu kaalutusõigus mitte ainult vastuvõetavate sätete laadi ja ulatuse kindlaksmääramist, vaid teatavas ulatuses ka baasandmete tuvastamist. Sedalaadi kaalutusõiguse teostamise kontrollimisel piirdub kohtulik kontroll uurimisega, kas esineb ilmne viga või võimu kuritarvitamine või on kõnealune organ ilmselgelt ületanud oma kaalutusõiguse piire (11. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Hispaania vs. nõukogu, C-128/15, EU:C:2017:3, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 58 Seda ulatuslikku kaalutusõigust arvestades ei kohustanud käesoleval juhul asjaolu, et ICCAT võttis liidule Vahemere mõõkkala lubatud kogupüügi osa eraldamisel aruandeperioodina arvesse aastad 2010–2014, nõukogu tuginema liikmesriikide vahel kvootide jaotamisel samale ajavahemikule.
- 59 Pealegi on selge, et Euroopa Kohus on juba 29. oktoobri 2009. aasta kohtuotsuses komisjon vs. Itaalia (C-249/08, ei avaldata, EU:C:2009:672) tuvastanud, et ajavahemikul 1993–2005 ei teostanud Itaalia Vabariik oma territooriumil ega oma suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes kalapüügitegevuse üle sisuliselt nõuetekohast järelevet, eriti mis puudutab triivvõrkude pardal hoidmist ja kasutamist reguleerivate õigusnormide järgimist, ega ole piisaval määral taganud, et selliste isikute suhtes, kes on rikkunud triivvõrkude pardal hoidmist ja kasutamist käsitlevaid liidu õigusnorme, võetaks sobivaid meetmeid, eelkõige kohaldades nende suhtes hoiatavaid sanktsioone. Veendumaks, kas Itaalia Vabariik on seda kohtuotsust täitnud, korraldas komisjon aastate 2010 ja 2011 püügi suhtes täiendavaid kontrole. Sellest järeldub, et nimetatud kohtuotsuses tuvastatud rikkumised jätkusid ka pärast kohtuotsuse kuulutamist. Nendest kontrollidest lähtudes algatas komisjon 2011. aastal ELTL artikli 260 lõike 2 alusel uue rikkumismenetluse, mis muu hulgas väljendus selles, et ta saatis Itaalia

Vabariigile 2011. aasta septembris ametliku kirja. Euroopa Kohtule esitatud toimikust nähtub, et komisjon korraldas aastatel 2012 ja 2013 uued kohapealsed kontrollreidid, et kontrollida nimetatud liikmesriigi poolt menetluse käigus selle kohta antud tagatise, et triivvõrkude pardal hoidmist ja kasutamist reguleerivate õigusnormide järgimise üle teostatavat järelevalvet on tõhustatud. Kontrollreidid ei toonud siiski ilmsiks ühtki uut selle valdkonna õigusnormide rikkumist ja menetlus lõpetati 2014. aasta jooksul.

- 60 Seega, vaatamata asjaolule, et Euroopa Kohus ei tuvastanud ELTL artikli 260 lõike 2 alusel, et Itaalia Vabariik ei olnud aastate 2010 ja 2011 jooksul võtnud meetmeid, mida oli 29. oktoobri 2009. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Itaalia (C-249/08, ei avaldata, EU:C:2009:672) täitmiseks vaja, näitab eelmises punktis kirjeldatud kontekst siiski seda, et nõukogu ei ületanud talle selles valdkonnas antud ulatusliku kaalutusõiguse piire, kui ta leidis, et nendel aastatel on püügiandmetes rikkumistele viitavaid näitajaid, ning otsustas seetõttu neid aastaid liidule 2017. aastaks eraldatud Vahemere mõõkkala lubatud kogupüügi liikmesriikide vahel jaotamisel mitte arvesse võtta.
- 61 Lisaks ei saa aastate 2010 ja 2011 väljajätmist puudutavad etteheited iseenesest seada kahtluse alla nõukogu otsuse valida aruandeperioodiks aastad 2012–2015 seaduslikkust, kuna Itaalia Vabariik ei ole esitanud ühtegi argumenti, mis tõendaks, et see ajavahemik on kvootide liikmesriikide vahel jaotamiseks ilmselgelt ebasobiv alus.
- 62 Sellest järeldub, et liidule 2017. aastaks eraldatud Vahemere mõõkkala lubatud kogupüügi liikmesriikide vahel jaotamiseks nõukogu poolt arvesse võetud aruandeperioodi ei saa pidada ilmselgelt sobimatuks.
- 63 Kõike eelnevat arvestades tuleb kuues väide põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Kolmas ja kaheksas väide, et on rikutud ELL artiklit 17, ÜKP määruse artiklit 16 ja hea halduse põhimõtet

Poolte argumendid

- 64 Nendes väidetes, mida tuleb analüüsida koos, leiab Itaalia Vabariik esiteks, et vaidlustatud määrusega on rikutud ELL artiklit 17. Tema hinnangul eirab see määrus liidu ühist huvi, kuna nii komisjon kui ka nõukogu viitavad ICCATi raames saavutatud „kompromissile“, kuid ei täpsusta, millist kasu liit on Vahemere mõõkkala püügivõimaluste märkimisväärselt vähendamisest saanud. Kompromissi olemasolu eeldab aga tingimata, et on loobunud teatavat liiki kasust, et saada muud liiki kasu. Käesoleval juhul ei tee määrus mitte kompromissi, vaid ohverdab ühepoolset liidu huvi.
- 65 Teiseks väidab Itaalia Vabariik, et ÜKP määruse artiklis 16 viidatud ja selle määruse põhjendustes 35–37 defineeritud suhtelise stabiilsuse põhimõte on põhikohtuasja asjaoludel kohaldatav. Sellest põhimõttest tuleneb aga, et kui mõne kalaliigi kaitseks määratakse kvoodid ja edasised kalapüügivõimalused, siis tuleb arvesse võtta enamasti ebakindlat majanduslikku olukorda, milles on selle liigi püügist eriti sõltuvad kogukonnad. Sealjuures tuleb otsida tasakaalu ühelt poolt vajaduse piirata nimetatud liigi püüki kalavarude taastamiseks ja teiselt poolt sotsiaalmajanduslike probleemide, mida need piirangud võivad kaasa tuua, vahel, mida käesoleval juhul ei ole Vahemere mõõkkala puhul üldse tehtud. Lisaks, kuna igale liikmesriigile varem antud osa vähendamine toimus samal ajal, kui 10 500 tonnise lubatud kogupüügi määramine ja uue kohustusliku kvoodi eraldamine, siis on kalurid kaotanud kõik võimalused suurendada oma tootlikkust üle selle üldise piiri, mistõttu oleks olnud hädavajalik säilitada liidu kalandussektorile vähemalt varem saavutatud kogus.

- 66 Kolmandaks on rikutud hea halduse põhimõtet, kuna nii kahjustavat meedet nagu vaidlustatud määrus ei oleks tohtinud vastu võtta ilma põhjaliku tehnilise hindamiseta, mis oleks näidanud, et vaid aastate 2012–2015 valimine aruandeperioodiks võimaldas liidule eraldatava lubatud kogupüügi kindlaks määrata usaldusväärsete andmete alusel ning et seega oli sellest Itaalia Vabariigile tulenev kahju vältimatu.
- 67 Nõukogu märgib kõigepealt, et kuigi on tõsi see, et liidu huvides on võtta arvesse vaid aruandeperioodil toimunud püüki puudutavad andmed, sõltumata püügitegevuse seaduslikkusest või muudest asjasse puutuvatest teguritest, võttis ICCATi töögrupp lisaks arvesse ka muid asjaolusid. Selles osas sisaldab ICCATi vastu võetud varude taastamise kava sõnaselget viidet sotsiaalmajanduslikele tagajärgedele. Arvesse tuleb võtta ka asjaolu, et Vahemere mõõkkala varude taastamine on parim viis tagada tulevikus jätkusuutlik ja tulutoov püük.
- 68 Mis edasi puutub suhtelise stabiilsuse põhimõttesse, siis leiab see institutsioon sarnaselt Hispaania Kuningriigi ja komisjoniga, et kaks ÜKP määruse artikli 16 lõikes 1 sisalduvat lauset katavad kahte erinevat hüpoteesi. Esimene lause käsitleb suhtelise stabiilsuse põhimõtet seoses olemasolevate kalapüügivõimalustega. Teine lause seevastu keskendub uute kalapüügivõimaluste jaotamisele. Kui uued võimalused on kindlaks tehtud, tuleb veel esimest korda kindlaks määrata jaotamispõhimõte, võttes arvesse kõikide liikmesriikide huvisid. Lisaks puudutab see põhimõte kalapüügivõimaluste jaotamist liikmesriikide vahel, mitte nende võimaluste jaotamist liidu ja kolmandate osapoolte vahel. Niisiis ei ole see põhimõte käesolevas asjas kohaldatav.
- 69 Lõpuks, kuna nõukogul on aruandeperioodi valikul ulatuslik kaalutusõigus, siis ei ole ta sugugi kohustatud tõendama seda, et valitud periood oli ainus, mis võimaldas liidule eraldatava lubatud kogupüügi kindlaks määrata usaldusväärsete andmete alusel, vaid äärmisel juhul tõendama seda, et selle perioodi valik võimaldas seda eesmärki saavutada.
- 70 Hispaania Kuningriik on seisukohal, et aastate 2012–2015 valimist aruandeperioodiks ja vastavalt aastate 2010 ja 2011 väljajätmist on juba piisavalt selgitatud ning et Itaalia Vabariik ei ole tõendanud, et nõukogu oleks eiranud talle selles valdkonnas antud kaalutusõigust või oleks võimu kuritarvitanud.
- 71 Komisjon väidab, et ta ei ole nende läbirääkimiste käigus mitte mingil viisil ühepoolselt loobunud liidu huvidest ning määruse ettepanekut ei saa pidada liidu huve kahjustavaks. Vastupidi, ta leiab, et ta on kaitsnud liidu üldist huvi ICCATis nõuetekohaselt, vastavalt talle antud volitusele ja võttes arvesse liidu ülekaalukaid huve – nagu Vahemere mõõkkala varude võimalikult kiire taastamine –, lähtudes ELL artiklis 17 ette nähtud kohustustest.
- 72 Itaalia Vabariik rõhutab oma repliigis asjaolu, et ÜKP määruse artiklit 16 tuleb käsitleda tervikuna ning et kuigi suhtelise stabiilsuse põhimõte määrab eksklusiivselt kindlaks olemasolevad kalapüügivõimalused, on see siiski uute kalapüügivõimaluste kehtestamisel seotud muude huvidega.
- 73 Nõukogu täpsustab oma vasturepliigis, et ajal, mil lubatud kogupüük kehtestatakse, on esimest korda vaja kindlaks määrata jaotamispõhimõte, võttes arvesse kõikide liikmesriikide huvisid. Lubatud kogupüügi kehtestamine tähendab seega ilma ühegi kahtluseta „uute kalapüügivõimaluste“ eraldamist ÜKP määruse artikli 16 tähenduses. Nimetatud institutsioon lisab, et kuna kalapüügivõimaluste jaotamine liidu ja kolmandate riikide vahel sõltub nende riikidega saavutatud kokkuleppest, siis on võimatu nõuda, et liidusisest suhtelise stabiilsuse põhimõtet kohaldataks liidu välissuhetes. Nõukogu leiab, et seda põhimõtet ei kohaldata ei kalapüügivõimaluste jaotamisele liidu ja teiste konventsiooniosaliste ja koostöö tegijate vahel ICCATi raames ega nende võimaluste jaotamisele liikmesriikide vahel liidu sees uue lubatud kogupüügi kehtestamise korral.

Euroopa Kohtu hinnang

- 74 Mis esiteks puutub ELL artikli 17 rikkumisse, siis tuleb märkida, et selle säte lõige 1 näeb ette, et komisjon edendab liidu üldisi huve ja teeb sel eesmärgil asjakohaseid algatusi ning teostab vastavalt aluslepingutes sätestatud tingimustele koordineerivaid, täitev- ja juhtimisfunktsioone.
- 75 Vastavalt ÜKP määruse artiklile 2 on kalandussektoris liidu huvideks muu hulgas tagada jätkusuutlik kasutamine ja majandamine ning mere bioloogiliste ressursside ja merekeskkonna kaitse, et järk-järgult taastada ja hoida kalavarude populatsioonide biomass maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikust kõrgemal tasemel. Neid liidu eesmärke järgib liit eelkõige nii, et nõukogu võtab komisjoni ettepanekul vastu kalapüügivõimaluste kindlaksmääramise ja jaotamise meetmed, nagu näiteks need, mis on vastu võetud määrusega 2017/127 ja vaidlustatud määrusega.
- 76 Nende eesmärkide saavutamist tuleb arvesse võtta ka liidu välissuhetes kalanduse valdkonnas, see tähendab piirkondlike organisatsioonide raames peetavatel läbirääkimistel. Nii on see juhul, kui liidul tuleb väljendada oma seisukohta ICCATi – organisatsioon, kelle ülesandeks on tema vastutuse alla antud kalavarude pikaajalise kaitse ja jätkusuutliku kasutamise tagamiseks meetmete vastuvõtmine – raames peetavatel läbirääkimistel.
- 77 Käesoleval juhul tuleb ühelt poolt märkida, et nagu selgitab ka komisjon, seisneb liidu seisukoht ICCATis selles, et toetada ICCATi konventsiooni alal kalavarude kaitse- ja majandamismeetmete – sh lubatud kogupüük – vastuvõtmist, mis põhinevad parimatel kättesaadavatel teaduslikel arvamustel, et saavutada ÜKP määruse artikli 2 lõikes 2 ette nähtud eesmärk taastada ja hoida püütavate liikide populatsioonid tasemetel, mis ületavad maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikke tasemeid. ICCATi raames tunnistati vajadust tegeleda kalavarude liigse püügi olukorraga nii, et võeti vastu soovitus 16–05, mille kohaselt rakendatakse alates 2017. aastast 15-aastast taastamiskava ja kehtestatakse selleks aastaks 10 500 tonnine lubatud kogupüük, mille põhimõte ja väärtus võeti hiljem üle määrusesse 2017/127. See soovitus, millele viitavad vaidlustatud määruse põhjendused 9–11, nägi muu hulgas ette, et lubatud kogupüügi konventsiooniosaliste ja koostöö tegijate vahel jaotamise põhimõtte kindlaksmääramine pidi toimuma läbipaistvate ja objektiivsete kriteeriumide alusel, sealhulgas keskkonnavalused ja sotsiaalmajanduslikud kriteeriumid ning ICCATi resolutsioonis 15–13, mis käsitleb kalapüügivõimaluste jaotamist, ette nähtud kriteeriumid.
- 78 Teiselt poolt annab komisjonile liidu nimel ICCATi raames läbirääkimiste pidamiseks antud volitus talle selleks teatava paindlikkuse. Samas oli komisjoni eesmärk saada liidule 2017. aastaks vähemalt 70% Vahemere mõõkkala lubatud kogupüügist. Konventsiooniosaliste ja koostöö tegijate vahel saavutatud kompromissi kohaselt aga eraldati liidule kvoot 70,756% lubatud kogupüügist 10 500 tonni.
- 79 Niisiis näitab komisjoni peetud läbirääkimiste tulemus mitte ainult seda, et ta ei ületanud oma volituse piire, vaid ka seda, et ta kasutas oma kaalutlusruumi selleks, et seadis tähtsamale kohale vajaduse majandada Vahemere mõõkkala varusid jätkusuutlikult, millest saavad kasu kõik huvitatud pooled, millest nähtub, et see institutsioon ei rikkunud nende läbirääkimiste käigus ELL artiklit 17.
- 80 Teiseks, mis puutub Itaalia Vabariigi etteheidetesse seoses suhtelise stabiilsuse põhimõttega, siis on oluline märkida, et see põhimõte väljendab liidu kalapüügivõimaluste liikmesriikide vahel jaotamise kriteeriumi nimetatud riikidele eraldatavate kvootide vormis. Niisiis ei anna nimetatud põhimõte kaluritele mingisugust tagatist püüda teatav kogus kala, vaid suhtelise stabiilsuse nõuet tuleb mõista selles jaotuses igale liikmesriigile kehtestatud suhtarvu säilitamisena (22. novembri 2007. aasta kohtuotsus Cofradía de pescadores „San Pedro“ de Bermeo jt vs. nõukogu, C-6/06 P, ei avaldata, EU:C:2007:702, punkt 53).

- 81 Käesoleval juhul leiab Itaalia Vabariik, et suhtelise stabiilsuse põhimõte on esiteks kohaldatav liidu siseselt ning liidu ja kolmandate riikide vahelistes suhetes ning teiseks nii olemasolevate kalapüügivõimaluste jaotamisel kui ka „uute kalapüügivõimaluste“ puhul. Nõukogu seevastu on sarnaselt komisjoni ja Hispaania Kuningriigiga arvamusel, et seda põhimõtet kohaldatakse vaid liidu sisetasandil ja olemasolevate kalapüügivõimaluste suhtes.
- 82 Seoses suhtelise stabiilsuse põhimõtte kohaldamisega liidule ICCATi raames üldiselt eraldatud lubatud kogupüügi osale tuleb märkida, et ÜKP määruse artikli 16 lõike 1 esimeses lauses on täpsustatud, et kalapüügivõimalused eraldatakse „liikmesriikidele“ selliselt, et iga kalavaru või kalapüügi puhul oleks tagatud „kõikide liikmesriikide“ püügitegevuse suhteline stabiilsus. Lisaks tuleneb selle määruse põhjendusest 35, et pidades muu hulgas silmas teatavate rannikuäärsete kogukondade sõltuvust kalapüügist, on vaja tagada püügitegevuse suhteline stabiilsus kalapüügivõimaluste eraldamise läbi „liikmesriikidele“, kusjuures aluseks võetakse „iga liikmesriigi“ puhul prognoositav osa varudest.
- 83 Eeltoodust nähtub, et suhtelise stabiilsuse põhimõte on kohaldatav üksnes kalapüügivõimaluste jaotamisel liidu siseselt, mitte liidu välissuhetes.
- 84 Mis puutub selle põhimõtte kohaldatavusse „uutele kalapüügivõimalustele“, siis on kõigepealt oluline rõhutada, et ÜKP määruse artikli 16 lõike 1 teine lause sätestab, et „uute kalapüügivõimaluste eraldamisel“ võetakse arvesse kõikide liikmesriikide huvisid.
- 85 Edasi tuleb märkida, et seoses määrusega nr 2371/2002, mis eelnes ÜKP määrusele, ja täpsemalt seoses määruse nr 2371/2002 artikliga 20, mis sarnaselt ÜKP määruse artikliga 16 puudutab kalapüügivõimaluste jaotamist, on Euroopa Kohus leidnud, et „olemasolevate kalapüügivõimaluste“ ja „uute kalapüügivõimaluste“ vahel, millele on vastavalt viidatud selle artikli lõigetes 1 ja 2, tuleb vahet teha (vt selle kohta 8. novembri 2007. aasta kohtuotsus Hispaania vs. nõukogu, C-141/05, EU:C:2007:653, punkt 85).
- 86 Kui „olemasolevad kalapüügivõimalused“ vastavad kalapüügivõimalustele, mis on juba liikmesriikide vahel jaotatud, siis „uued kalapüügivõimalused“ on need võimalused, mis liikmesriikide vahel esimest korda jaotatakse.
- 87 Euroopa Kohus on juba selgitanud, et püügitegevuse suhtelise stabiilsuse nõuet tuleb mõista igale liikmesriigile kehtestatud suhtarvu säilitamisena ning et esialgne jaotus jääb kehtima, kuni ei ole vastu võetud uut määrust, millega eelmist muudetakse (8. novembri 2007. aasta kohtuotsus Hispaania vs. nõukogu, C-141/05, EU:C:2007:653, punkt 86 ja seal viidatud kohtupraktika). Seda nõuet saab seega kohaldada vaid juhul, kui kalapüügivõimalusi on varem juba jaotatud, see tähendab „olemasolevate kalapüügivõimaluste“ puhul.
- 88 Seevastu juhul, kui liikmesriikide vahel ei ole veel kehtestatud ühtegi jaotamispõhimõtet, ei saa seda nõuet kohaldada. Sellisel juhul – nimelt „uute kalapüügivõimaluste“ jaotamisel – näeb ÜKP määruse artikli 16 lõike 1 teine lause vaid ette, et arvesse tuleb võtta „kõikide liikmesriikide huvisid“, kusjuures võib huvi mõiste hõlmata vajadust säilitada püügitegevuse stabiilsus, kuid ei piirdu siiski selle vajadusega (8. novembri 2007. aasta kohtuotsus Hispaania vs. nõukogu, C-141/05, EU:C:2007:653, punkt 87).
- 89 Kuna käesoleval juhul puuduvad õigusnormid, mis oleksid Vahemere mõõkkala püügivõimalusi enne vaidlustatud määruse vastuvõtmist piiranud, siis tuleb asuda seisukohale, et selle määrusega kehtestati „uued kalapüügivõimalused“ ÜKP määruse artikli 16 lõike 1 tähenduses.

- 90 Sellest tuleneb, et ÜKP määruse artikli 16 lõikes 1 väljendatud suhtelise stabiilsuse põhimõte on kohaldatav vaid liidu siseselt olemasolevatele kalapüügivõimalustele ja järelikult ei ole see kohaldatav ei kalapüügivõimaluste jaotamisele liidu ja konventsiooniosaliste ja koostöö tegijate vahel ICCATi raames ega uute kalapüügivõimaluste jaotamisele liikmesriikide vahel liidu siseselt, nagu käesoleva asja asjaoludel uue lubatud kogupüügi kehtestamine.
- 91 Järelikult ei saanud nõukogu vaidlustatud määrust vastu võttes seda põhimõtet rikkuda.
- 92 Kolmandaks, mis puutub hea halduse põhimõttesse, mida on väljendatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 41, siis põhjusi, miks liidu seadusandja valis aruandeperioodiks aastad 2012–2015, jättes välja aastad 2010 ja 2011, on juba kirjeldatud käesoleva kohtuotsuse punktides 45, 46 ja 60.
- 93 Igal juhul põhineb see valik väljakujunenud kohtupraktika kohaselt, nagu see ilmneb käesoleva kohtuotsuse punktis 57, nõukogu kaalutlusõigusel, olgu see siis seotud vastuvõetavate sätete laadi ja ulatuse kindlaksmääramisega või teatavas ulatuses ka baasandmete tuvastamisega. Selles raamistikus peab kohtulik kontroll piirduma kontrollimisega, ega vaidlustatud akti puhul ei esine ilmselget viga ega võimu kuritarvitamist ning ega asjaomane organ ei ole ilmselgelt oma kaalutlusõiguse piire ületanud.
- 94 Nagu tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktides 58–62, ei saa nõukogule ette heita ilmselgelt hindamisviga otsuse tegemisel jaotada liidule 2017. aastaks eraldatud lubatud kogupüük liikmesriikide vahel Vahemere mõõkkala varasema, ajavahemiku 2012–2015 püügikoguse alusel.
- 95 Selles kontekstis ei saa ka väita, et nõukogu oleks eiranud hea halduse põhimõtet ning jätnud selle aruandeperioodi valiku „põhjaliku tehnilise hinnangu“ alusel põhjendamata, kuna komisjoni esitatud tehnilistest andmetest just selgubki, et aastatel 2010 ja 2011 püütud koguseid ei saanud arvesse võtta.
- 96 Eespool esitatut arvestades tuleb kolmas ja kaheksas väide põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Neljas ja kümnes väide, et on rikutud tagasiulatuva jõu puudumise, õiguskindluse ja õiguspärase ootuse põhimõtteid

Poolte argumendid

- 97 Nendes väidetes, mida tuleb analüüsida koos, väidab Itaalia Vabariik, et vaidlustatud määrusega on rikutud tagasiulatuva jõu puudumise, õiguskindluse ja õiguspärase ootuse põhimõtteid, kuna see on vastu võetud 2017. aasta juuli lõpus ja see loob õiguslikke tagajärgi alates 1. jaanuarist 2017, kuigi pool Vahemere mõõkkala püügihooajast, mis kestab 1. aprillist kuni 31. detsembrini, oli juba möödunud. Vastupidi sellele, mida on märgitud vaidlustatud määruse põhjenduses 12, kehtestati sellega määrusega esimest korda, võrreldes varasema, kümneid aastaid kestnud praktikaga, siduv lubatud kogupüük, vähendati märgatavalt liidule eraldatud lubatud kogupüügi osa varasemate aastatega võrreldes ja jaotati liidu osa liikmesriikide vahel. Selline tootmistingimuste „revolutsioon“ liidu kalandussektoris oleks tulnud nõuetekohaselt ette valmistada ja seda tutvustada piisavalt aegsasti, et võimaldada asjaomastel pooltel sellega kohaneda.
- 98 Liidu seadusandja rikkus ka õiguskindluse ja õiguspärase ootuse põhimõtteid, kuna igale puudutatud sektori ettevõtjale on ülimalt oluline teadmine, et õiguslik raamistik on stabiilne ja selle võimalikke muudatusi saab vähemalt ette näha.

- 99 Nõukogu märgib ühelt poolt, et Vahemere mõõkkala lubatud kogupüük oli juba kehtestatud, antud juhul määrusega 2017/127, mis võeti vastu 2017. aasta jaanuaris, ning seda vaatamata sellele, et lubatud kogupüügi jaotamise kokkulepet ei olnud ICCATi raames sel hetkel veel saavutatud, ja teiselt poolt, et Vahemere mõõkkala püügihooaeg kestab 1. aprillist kuni 31. detsembrini.
- 100 Nimetatud institutsiooni sõnul on selge, et lubatud kogupüüki tuli edaspidi muuta, vähendades seda liidule eraldatud lubatud kogupüügi osani, kui see on ICCATi raames kindlaks määratud. Neil asjaoludel ei saa olla õiguspärase ootuse sellele, et Itaalia Vabariigile antakse konkreetne kvoot. Samuti ei saa õiguskindluse põhimõttele edukalt tugineda enne, kui lubatud kogupüük ja sellest liidule eraldatud osa on juba kindlaks määratud ning see on liikmesriikide vahel ära jaotatud. Seda oodates oleks tulnud kogu enne nende kvootide kindlaksmääramist toimuva kalapüügitegevuse puhul arvestada teatava ebakindluse ja ettevaatusega, mistõttu ei ole õiguspärase ootuse põhimõtte kohaldamise tingimused täidetud.
- 101 Pealegi, kui nõukogu oleks oodanud ICCATi lõplikku otsust, siis oleks ta saanud liikmesriikidele 2017. aastaks eraldatavad kvoodid kindlaks määrata alles 2017. aasta oktoobris. Kuid otsus, mis oleks tehtud sama aasta lõpus, mis oleks aga jõustunud selle aasta 1. jaanuaril ning mille kohaselt oleks tulnud Vahemere mõõkkala püüki vähendada, oleks kindlasti olnud õiguskindluse seisukohalt kahjustavam.
- 102 Hispaania Kuningriik väidab, et liidu õigusaktide tagasiulatuv kohaldamine kalanduse valdkonnas on täiesti tavapärane.
- 103 Komisjon märgib, et Vahemere mõõkkala püügiandmed liidu tasandil näitavad, et aastal 2016 püüti 5125 tonni ja aastal 2017, mil liidule eraldatud kvoot oli 7410 tonni, püüti vaid 4793,4 tonni. See 2017. aasta jooksul täheldatav püügikoguste vähenemine tuleneb osaliselt sellest, et aasta kolmel esimesel kuul oli kehtestatud püügikeeluperiood, ja osaliselt sellest, et alates 2017. aasta aprillist, millega algab Vahemere mõõkkala püügihooaeg, täheldati püügi vähenemist võrreldes 2016. aastaga.
- 104 See vähenemine aga ei saa kuidagi olla otseselt seotud 600 tonnise vähendamisega, mis tulenes ICCATi otsusest määrata liidule antavaks lubatud kogupüügi osaks 70,756%. Tegelikult jäi Vahemere mõõkkala püük 2017. aastal märgatavalt allapoole vaidlustatud määrusega lubatud piiri.
- 105 Pealegi oli püük alates 2017. aasta püügihooaja algusest võrreldes eelneva aastaga languses. See tendents jätkus kogu 2017. aasta püügihooaja jooksul, isegi pärast vaidlustatud määruse jõustumist 2017. aasta juuli lõpus. Neil tingimustel ei ole alust väita, et vaidlustatud määruse sätete jõustumine rikkus õiguspärase ootuse ja õiguskindluse põhimõtteid.

Euroopa Kohtu hinnang

- 106 Mis esiteks puutub vaidlustatud määruse tagasiulatuvasse jõusse, siis tuleb märkida, et kuigi õiguskindluse põhimõttega on üldjuhul vastuolus olukord, kus liidu õigusakti ajaline kehtivus algab enne selle avaldamist, võib see erandjuhul olla teisiti siis, kui seda nõuab üldine huvi ja kui huvitatud isikute õiguspärase ootuse põhimõttest on nõuetekohaselt kinni peetud või kui selline mõju tuleneb selgelt asjaomaste õigusnormide sõnastusest, eesmärgist või ülesehitusest (19. märtsi 2009. aasta kohtuotsus Mitsui & Co. Deutschland, C-256/07, EU:C:2009:167, punkt 32 ja viidatud kohtupraktika).
- 107 On selge, et Vahemere mõõkkala lubatud kogupüügi kehtestamine oli ette nähtud juba määrusega 2017/127, alates 1. jaanuarist 2017, suuruses 10 500 tonni. Isegi kui liikmesriikide vahel tuli selle liidule eraldatud lubatava kogupüügi jaotus veel kindlaks määrata, oli uute kalapüügivõimaluste kehtestamise põhimõtte kinnitatud juba 2017. aasta jaanuaris ehk enne Vahemere mõõkkala püügihooaja algust 1. aprillil 2017. Sellest järeldub, et nagu Itaalia Vabariik märgib, otsustati varasema osa vähendamine paralleelselt lubatud kogupüügi kehtestamisega.

- 108 Lisaks, nagu vaidlustatud määruse põhjendustest 9–11 tuleneb, tahtis nõukogu sellega üle võtta ICCATi raames 2017. aastaks kindlaks määratud Vahemere mõõkkala lubatud kogupüügi osa. Kuna selle liigi lubatud kogupüügi jaotus kiideti vormiliselt heaks alles 18. aprillil 2017, oli seda eesmärki võimalik saavutada vaid nähes ette, et vaidlustatud määrus on kohaldatav tagasiulatuvalt alates sama aasta 1. jaanuarist.
- 109 Nagu väidab komisjon, tuleb asuda seisukohale, et vaidlustatud määruse jõustumise hetkel 30. juulil 2017 ei olnud Vahemere mõõkkala püügivõimalused kaugeltki veel ammendatud. Ajavahemikul 1. aprillist 2017 – kuupäev, mil selle liigi püügihooaeg algas – kuni 2017. aasta juuli lõpuni püüti liidus veidi üle 2298,3 tonni Vahemere mõõkkala 7410 tonnise lubatud kogupüügi osast, mis oli liidule 2017. aastaks eraldatud. Sama ajavahemiku jooksul olid Itaalia kalurid Euroopa Kohtule esitatud toimiku andmetel püüdnud Itaalia Vabariigile vaidlustatud määrusega eraldatud 3736 tonnisest kvoodist umbes 1271,3 tonni Vahemere mõõkkala.
- 110 Igal juhul on oluline märkida, et nimetatud kvoot ei olnud saavutatud ka 31. detsembriks 2017: Itaalia kalurid olid püüdnud vaid 2285,3 tonni Vahemere mõõkkala ehk 61,16% kvoodist.
- 111 Mis teiseks puutub õiguskindluse ja õiguspärase ootuse põhimõtetesse, siis tuleb märkida, et esimene neist nõuab eelkõige, et õigusnormid oleksid selged, täpsed ja ettenähtavate tagajärgedega, eriti siis, kui need normid võivad üksikisikutele ja äriühingutele kaasa tuua ebasoodsaid tagajärgi (vt selle kohta 17. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Kohn, C-167/17, EU:C:2018:833, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 112 Õiguskindluse põhimõttega kaasnev õigus nõuda õiguspärase ootuse kaitset laieneb igale eraõiguslikule isikule, kes on olukorras, kus liidu haldusorgan on talle tekitanud põhjendatud lootuse. Selliseid lootusi tekitada võivaks tagatiseks on – olenemata selle andmise vormist – täpne, tingimusteta ja ühtlangev teave, mis pärineb volitatud ja usaldusväärsetest allikatest. Seevastu ei saa selle põhimõtte rikkumisele toetuda ametiasutuse antud konkreetsete tagatiste puudumisel. Samuti juhul, kui ettevaatlik ja piisavalt informeeritud ettevõtja võib tema huve kahjustava liidu meetme võtmist ette näha, ei saa selle meetme võtmise korral nimetatud põhimõttele tugineda (vt selle kohta 17. märtsi 2011. aasta kohtuotsus AJD Tuna, C-221/09, EU:C:2011:153, punktid 71–73 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 113 Käesoleval juhul ei olnud Itaalia kalapüügisektori ettevõtjatel alust õiguspärase ootuse kaitse põhimõttele tugineda, kuna neil oli võimalik Vahemere mõõkkala lubatud kogupüügi kindlaksmääramise tõttu alates määruse 2017/127 avaldamisest ette näha, et liidule eraldatava kogupüügi osa liikmesriikide vahel jaotamiseks kehtestatakse uued kalapüügivõimalused. Nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 107 sai märgitud, oli uute kalapüügivõimaluste eraldamise põhimõte Vahemere mõõkkala püügihooaja alguskuupäeval teada, kuigi nende täpne maht tuli veel kindlaks määrata.
- 114 Lisaks ei saa nõukogule ette heita seda, et ta oleks andnud Itaalia kalapüügisektori ettevõtjatele mis tahes tagatise kalapüügikvoodi täpse suuruse kohta, mis oleks neile olnud vaidlustatud määrusega reserveeritud.
- 115 Nagu nõukogu õigesti märgib, ei saa õiguskindluse põhimõttele edukalt tugineda enne, kui lubatud kogupüük on liikmesriikide vahel ära jaotatud, mida ei olnud enne vaidlustatud määruse vastuvõtmist veel tehtud.
- 116 Sellest järeldub, et neljas ja kümnes väide tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Seitsmes väide, et on rikutud ELTL artikleid 258 ja 260

Poolte argumentid

- 117 Itaalia Vabariik märgib, et komisjoni poolt 2011. aastal ELTL artikli 260 lõike 2 alusel selle tõttu algatatud rikkumismenetluse, et väidetavalt kasutasid Itaalia kalurid triivvõrke, lõpetas see institutsioon 2014. aasta jooksul. Järelikult tähendab otsus jätta aastad 2010 ja 2011 välja aruandeperioodist, mis oli määratud liikmesriikidele kvootide eraldamisel aluseks, seda, et nõukogul oli tegelikult kavatsus kohaldada Itaalia Vabariigi suhtes sanktsiooni selle eest, et ta ei täitnud kohustust kontrollida selliste vahendite kasutamise keelu järgimist. ELTL artiklid 258 ja 260 annavad aga hoopis komisjonile pädevuse uurida liikmesriikide rikkumisi ning nõukogul ei ole mingisugust pädevust võtta vastu meetmeid, isegi mitte määruse vormis, millega määratakse liikmesriikidele sanktsioone neile liidu õigusest tulenevate kohustuste rikkumise eest. Seega on vaidlustatud määrusega rikutud ELTL artikleid 258 ja 260.
- 118 Nõukogu leiab, et see argument eirab vaidlustatud määruse laadi ja eesmärki. Teiste konventsiooniosaliste ja koostöö tegijatega tuleb jõuda lubatud kogupüügi ja sellest liidule eraldatud osa suhtes kokkuleppele ning määrata kindlaks aruandeperiood, mille alusel otsustatakse selle osa jaotamine liikmesriikide vahel usaldusväärsete andmete alusel. Mis puutub liidu osasse Vahemere mõõkkala lubatud kogupüügis, siis ICCAT lähtus mitte ainult püügiarvudest, vaid ka muudest kriteeriumidest. See osa oli kõigele vaatamata nendele arvudele väga lähedal (ligikaudu 70% lubatud kogupüügist 75% asemel). Tegemist ei ole sugugi Itaalia Vabariigi suhtes kohaldatava sanktsiooniga, kuna ICCATi raames peetud läbirääkimiste tulemus mõjutab ka teisi asjaomaseid liikmesriike.
- 119 Mis puutub liidule eraldatud lubatud kogupüügi jaotamisse liikmesriikide vahel, siis otsus valida hiljutine nelja-aastane ajavahemik, nimelt aastad 2012–2015, on *a priori* täiesti mõistlik valik, kui puudub norm, mis näeks ette kindlaksmääratud ajavahemiku.

Euroopa Kohtu hinnang

- 120 Nagu sai käesoleva kohtuotsuse punktides 56, 69 ja 93 täheldatud, on liidu seadusandjal kalanduse valdkonnas ulatuslik kaalutlusõigus, mis vastab talle ELTL artiklitega 40–43 antud poliitilistele kohustustele, ning liidu kohtu kontroll peab piirduma selle kontrollimisega, ega kõnealuse meetme puhul ei esine ilmselget viga ega võimu kuritarvitamist ning ega institutsioon ei ole ilmselgelt oma kaalutlusõiguse piire ületanud.
- 121 Mis kõigepealt puutub aruandeperioodi 2012–2015 valikusse, siis tuleb märkida, et nagu on käesoleva kohtuotsuse punktides 58–62 leitud, ei saa nõukogule ette heita, et ta oleks selliselt toimides teinud ilmse hindamisvea.
- 122 Euroopa Kohtul on juba olnud võimalus selgitada, et kalapüügivõimaluste vähendamist ei saa samastada mis tahes liiki sanktsiooniga (vt analoogia alusel 25. oktoobri 2001. aasta kohtuotsus Itaalia vs. nõukogu, C-120/99, EU:C:2001:567, punkt 75).
- 123 Lõpuks ja igal juhul ei saa seda, et nõukogu määras kindlaks uute kalapüügivõimaluste jaotuspõhimõtted, samastada pädevusega, mis on komisjonile ELTL artiklite 258 ja 260 alusel antud.
- 124 Seega tuleb seitsmes väide põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Üheksas väide, et on rikutud ELTL artiklit 18

Poolte argumentid

- 125 Itaalia Vabariik väidab, et vaidlustatud määrus toob kaasa diskrimineerimise kodakondsuse alusel, kuna see karistab Itaalia kalureid, vähendades 2017. aastal nende Vahemere mõõkkala püügivõimalusi mitmesaja tonni võrra. Nimelt vaid Itaalia kalurite suhtes on kohaldatud sellist vähendamismeedet, kuna aruandeperioodist 2012–2015 lähtumine ei karistanud teiste liikmesriikide kalureid.
- 126 Nõukogu märgib, et liidu poolt selle liigi suhtes lubatud kogupüügi kehtestamine ja sellest tulenevalt liikmesriikidele kvootide eraldamine seavad paratamatult kalapüügivõimalustele piirangu, kuid see piirang kehtib kõikidele asjaomastele liikmesriikidele. Seetõttu ei saa olla tegemist diskrimineerimiskeelu põhimõtte rikkumisega.
- 127 Komisjon väidab, et lisaks asjaolule, et 2017. aastaks eraldatud kvoodi kasutus ei ületanud 61,16% ning seega oli kõnealuse vähendamismeetme mõju suhteline, on Euroopa Kohus oma 16. juuni 1987. aasta otsuses Romkes (46/86, EU:C:1987:287) juba leidnud, et sellise meetodi kasutamine, nagu on käesolevas asjas kasutatud kvootide kindlaksmääramise meetod, ei ole diskrimineerimiskeelu põhimõttega vastuolus.
- 128 Hispaania Kuningriik märgib, et ei lubatud kogupüügi eraldamine ICCATi raames ega selle edasine jaotamine erinevate asjaomaste liikmesriikide vahel, mida tehti vaidlustatud määrusega ja mida kohaldatakse liidus ühetaoliselt, ei ole tekitanud mingisugust erinevat kohtlemist nendest riikidest ühe või teise kasuks või kahjuks.

Euroopa Kohtu hinnang

- 129 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt kujutab ELTL artikli 40 lõike 2 teine lõik – koostoimes ELTL artikli 38 lõike 1 teise lõiguga –, milles on kehtestatud igasuguse diskrimineerimise keeld ühise põllumajandus- ja kalanduspoliitika valdkonnas, endast vaid üldise võrdsuspõhimõtte konkreetset väljendust, mille kohaselt ei tohi sarnaseid olukordi käsitleda erinevalt ega erinevaid olukordi ühtemoodi, välja arvatud siis, kui selline erinev kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (8. novembri 2007. aasta kohtuotsus Hispaania vs. nõukogu, C-141/05, EU:C:2007:653, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 11. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Hispaania vs. nõukogu, C-128/15, EU:C:2017:3, punkt 80 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 130 Veel on oluline märkida, et liikmesriikidele eraldatava osa kindlaksmääramise meetod, mis põhineb nende vastavate laevade poolt aruandeperioodil püütud kogustel, ei ole diskrimineerimiskeelu põhimõttega vastuolus, kuna see meetod nõuab iga liikmesriigi kaluritelt, et nad teeksid pingutusi piirata püügikoguseid proportsionaalselt enne seda, kui jõustub kalapüügivõimalusi piirav liidu õigusakt (vt selle kohta 16. juuni 1987. aasta kohtuotsus Romkes, 46/86, EU:C:1987:287, punkt 23).
- 131 Sellest järeldub, et vaatamata sellele, et käesoleva kohtuasjaga analoogseid kohtuasju käsitlevates otsustes – eelkõige 17. märtsi 2011. aasta kohtuotsuse AJD Tuna (C-221/09, EU:C:2011:153) punktis 113 – tunnistas Euroopa Kohus ebaseaduslikuks, nimelt viimati nimetatud kohtuotsusega päädinud kohtuasjas, liikmesriikide erineva kohtlemise lähtuvalt lipuriigist või ettevõtja registrisse kandmise koha riigist, ei ole Itaalia Vabariik siiski käesolevas asjas esitanud ühtegi tõendit, millest nähtuks, et Itaalia kalureid on koheldud vähem soodsalt kui teiste liikmesriikide kalureid sarnases olukorras.
- 132 Seega tuleb üheksas väide põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

- 133 Kuna ühegagi Itaalia Vabariigi poolt oma hagi toetuseks esitatud väidetest ei saanud nõustuda, siis tuleb hagi jätta tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

- 134 Vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna nõukogu on Itaalia Vabariigilt kohtukulude hüvitamist nõudnud ja viimatinimetatu on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud temalt välja mõista.
- 135 Vastavalt kodukorra artikli 140 lõikele 1 kannavad Hispaania Kuningriik ja komisjon menetlusse astujatena oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

- 1. Jätta hagi rahuldamata.**
- 2. Jätta Itaalia Vabariigi kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Liidu Nõukogu kohtukulud.**
- 3. Hispaania Kuningriik ja Euroopa Komisjon kannavad ise oma kohtukulud.**

Allkirjad